

Archeologisch Adviesbureau

Adviesdocument 360

Datum: 29 mei 2009

Project: Bureauonderzoek archeologie t.b.v. plangebied Zandvoort 23 te Gendt, gem. Lingewaard

Projectcode: 13288LIGZ

Opdrachtgever: Aveco de Bondt

CIS-code: 35165

Resultaten

Gebiedsgegevens

Algemeen

Het plangebied is ten westen van Gendt gelegen in de gemeente Lingewaard en meet circa 2000 m². De centrumcoördinaat is: 193.640/432.915.

Huidig grondgebruik

Het plangebied is gedeeltelijk overbouwd met een kas, het overige deel is verhard en voorzien van gras.

Toekomstig grondgebruik

Niet bekend.

Bodemverstoringsgegevens

Volgens de archeologische beleidskaart van de gemeente Lingewaard is de bodem niet afgegraven of anderszids verstoord (Willemse, e.a., 2009). Ook tijdens het bodemonderzoek zijn geen diepe bodemverstoringen aangetroffen.

Geomorfologie en bodem

Volgens de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Lingewaard is het plangebied ter hoogte van de stroomgordel van Zandvoort-Zandbaal (Willemse, e.a., 2009). Deze meandergordel was actief tussen 1250-0 voor Chr. en is plaatselijk meer dan 1 km breed. Het betreft een rivierloop van de Rijn die in de Midden Bronstijd tot ontwikkeling komt en in de Late IJzertijd buiten werking raakt. In het algemeen bevindt het beddingzand zich binnen 1,5 m -Mv. De meandergordel heeft twee smalle aftakkingen direct ten oosten en zuiden van Bemmelen die reeds in de Vroege IJzertijd buiten werking zijn geraakt. Het zuidelijke deel is op de bijbehorende meandergordelafzettingen gelegen, het noordelijke deel op het bijbehorende oeverwalcomplex.

Ter hoogte van het noordelijke deel komt in de diepere ondergrond een fossiele rivierloop van laat-glaciale ouderdom voor. De oeverzones van deze stroomgordel zijn mogelijk tot in het Mesolithicum geschikt voor bewoning geweest.

De bodem van het plangebied bestaat uit kalkhoudende ooivaaggronden bestaande uit lichte zavel (zandige klei) (Stiboka, 1981, code: Rd90A VII). De grondwatertrap bedraagt VII. Dit houdt in de gemiddeld hoogste grondwatertrap dieper dan 80 cm –Mv bevindt en de gemiddeld laagste grondwatertrap 120 cm –Mv.

De landschappelijk-bodemkundige gegevens worden bevestigd door het milieukundig bodemonderzoek dat reeds in het plangebied is uitgevoerd (aangeleverde informatie opdrachtgever). In het noordelijke deel werden alleen oeverafzettingen (licht kleiig zand) aangetroffen, in het zuidelijke lagen de oeverafzettingen op meandergordelafzettingen (grof zand).

Archeologische en overige cultuur historische vindplaatsen

In verband met het opstellen van de archeologische beleidsadvieskaart zijn alle archeologische vindplaatsen in de gemeente Lingewaard geïnventariseerd. Deze inventarisatie heeft voor het plangebied of de directe omgeving ervan geen archeologische vindplaatsen opgeleverd. Ook op de geraadpleegde kadastrale minuut (situatie circa 1830) wordt geen bebouwing weergegeven (www.watwaswaar.nl).

Archeologische verwachting en gemeentelijk beleidsadvies

Op de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Lingewaard wordt aan het zuidelijke deel van het plangebied een hoge archeologische verwachting toegekend. Het noordelijke deel kent een middelmatige archeologische verwachting.

Het gemeentelijk beleid verplicht bodemingrepen groter dan 100 M² in een hoge verwachtingszone vergunningsplichtig; een inventariserend veldonderzoek (protocol 1, karterend booronderzoek) wordt verplicht gesteld. Aangezien meer dan 10% van het plangebied in hoge archeologische verwachtingszone gelegen is, geldt deze onderzoeksverplichting voor het gehele plangebied.

Gespecificeerde archeologische verwachting en advies

In het plangebied kunnen (resten van) nederzettingen (periode Bronstijd tijd tot en met Late Middeleeuwen) met een archeologische laag en een strooiing van overwegend aardewerk verwacht worden.

Als prospectiekenmerken van de eventueel aanwezige archeologische resten kunnen worden benoemd:

- een aaneengesloten archeologische laag, gekenmerkt door een afwijkende kleur ten opzichte van de eronder en erboven liggende laag;
- de aanwezigheid van mogelijk antropogene objecten als houtskool, bot, steen en artefacten (voornamelijk aardewerk en vuursteen) in een matig tot hoge dichtheid (>40 vondsten groter dan 4 mm per m²);
- de veronderstelde afmetingen van de sites zijn groot (> 2000 m²); de resten kunnen vanaf direct onder de bouwvoor in de top van de aanwezige oeverafzettingen voorkomen.

Op grond van de gespecificeerde verwachting wordt de volgende onderzoeksmethode geadviseerd (SIKB, 2007; Tol, ea., 2004):

- Een booronderzoek bestaande uit ten minste 5 boringen, geplaatst in een driehoeksgrid;
- boor: Edelman boor met een diameter van 7 cm en een gutsboor met een diameter van 3 cm;
- waarnemingsmethode: controle opgeboord materiaal ter plaatse in het veld;
- boordiepte tot maximaal 3,0 m onder maaiveld.

Bronnen

Stiboka, 1981. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, kaartblad 40 west*, Arnhem. Stichting voor bodemkartering, Wageningen.

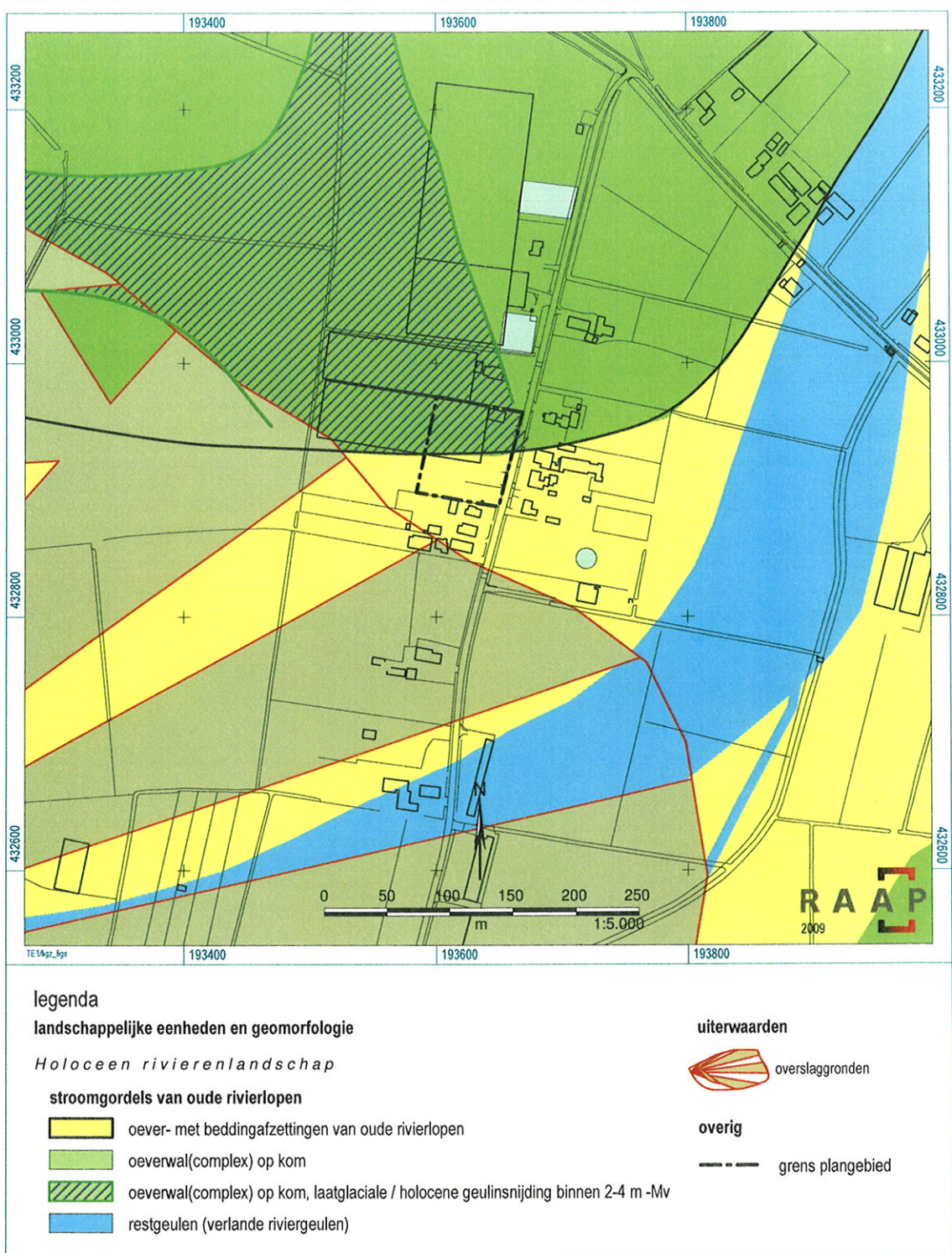
Willemse, N.W., e.a., 2009. Voorstel tot bijstelling wettelijk verplichte ondergrens archeologisch onderzoek gemeente Lingewaard. *RAAP-rapport 1751*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

www.watwaswaar.nl

E.J. Goossens MA & dr. N.W. Willemse, senior archeoloog RAAP Oost-Nederland 29 mei 2009

Figuur 1. Resultaten bureauonderzoek (uitsnede uit Geomorfogenetische kaart gemeente Lingewaard, Willemse, 2009).